

KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ YEŞİLHİSAR MESLEK YÜKSEKOKULU

Telefon: 0352 651 40 40 - 47802

Faks: 0352 651 40 41

E-Posta: yesilhisarmyo@kayseri.edu.tr

Web: yesilhisarmyo.kayseri.edu.tr

İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme Raporu

Risk Değerlendirme Metodu

Rapor Tarihi

L Matris

31/12/2021

RİSK DEĞERLENDİRME EKİBİ

Doç. Dr. Mürsel KARABACAK
İşveren Vekili (Müdür)

Özender Özkan
Birim/İşyeri Sendika Temsilcisi (Yüksekokul Sekreteri)

Gazi Dokumacı
Destek Elemanı (Şef)

Öğr. Gör. Zafer TABUR
Bilgi Sahibi Çalışan (Müdür Yardımcısı)

İşyeri Unvanı: KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ YEŞİLHİSAR MESLEK YÜKSEKOKULU
Adres: FATİH MAH. 116. SOKAK No:4 PROF. DR. FUAT SEZGİN YERLEŞKESİ YEŞİLHİSAR/KAYSERİ
Tel:0352 651 40 40

İşkolu Kodu (Nace)	İşkolu	Tehlike Sınıfı
85.42.01	Kamu kurumları tarafından verilen yükseköğretim faaliyeti (yükseköğretim düzeyinde eğitim sağlayan konservatuvarlar dâhil)	Az Tehlikeli

1. AMAÇ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman No	İSG.RD-001
İlk Yayın Tarihi	-
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa No	2 / 11

Bu prosedürün amacı, **Kayseri Üniversitesi Meslek Yüksekokulu/Fakültesi/Daire Başkanlığı** mevcut çalışma koşullarından kaynaklanabilecek ve işyerinin faaliyetleri sırasında oluşabilecek her türlü tehlikenin tanımlanması, bunlara ilişkin risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi, olası risklerle ilgili kontrol tedbirlerinin alınmasına ilişkin yöntem ve esasların belirlenmesi, her türlü tehlike ve sağlık riskini insan sağlığını etkilemeyen minimum seviyeye düşürmektir.

Risk değerlendirmesi sonucunda, işyerindeki tüm tehlikelerin ne olduğuna karar verilmiş kaza olma olasılığı ile olası kazaların boyutu/büyüklüğü hakkında bilgi sahibi olunmuş olacaktır.

2. KAPSAM

Bu prosedür, çalışma alanındaki:

- İşyerini,
 - İşyerinde kullanılan tüm makine, tesisat, bina, eklenti ve sosyal tesisleri,
 - İşyerinde çalışanları,
 - Ziyaretçi ve tedarikçileri
- kapsar.

3. SORUMLULAR

Bu prosedüre ilişkin olarak tehlikelerin tanımlanması, risklerin değerlendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin belirlenmesinde işveren ve tüm çalışanlar sorumludur.

4. TANIMLAR

Bu prosedürde geçen;

- 4.1. Tehlike:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,
- 4.2. Tehlike tanımlaması:** Bir tehlikenin varlığını tanıma ve özelliklerini tarif etme prosesi.
- 4.3. Risk:** Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,
- 4.4. Risk değerlendirme ekibi:** Tehlike kaynakları ve bunlara ait olası riskleri ortaya çıkartmak ve gerekli önleyici düzeltici çalışmaları yapmak üzere kurulan ekibi,
- 4.5. Risk değerlendirmesi:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,
- 4.6. Olasılık:** Bir riskin gerçekleşme ihtimalini,
- 4.7. Şiddet:** Bir riskin gerçekleşmesinin sonucunu,
- 4.8. Kabul edilebilir risk:** Yasal yükümlülüklerle ve işyerinin önleme politikasına uygun, kayıp veya yaralanma oluşturmayacak risk seviyesini,
- 4.9. Risk önem durumu:** Yapılacak önleyici ve düzeltici çalışmaların öncelik sırasının belirlenmesini,
- 4.10. Önleme:** İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümünü,
- 4.11. Ramak kala olay:** İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,
- 4.12. Kaza:** Yaralanma, sağlığın bozulmasına veya ölüme sebep olan olayı,
- 4.13. İş kazası:** İşyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen engelli hâle getiren olayı,

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.RD-001
		İlk Yayın Tarihi	-
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	0
		Sayfa No	3 / 11

4.14. Meslek Hastalığı: Mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalığı, ifade eder.

5. RİSK DEĞERLENDİRMESİNDE İZLENECEK METOTLAR

5.1. Risk Değerlendirmesi Ekibi

- (1) Risk değerlendirmesi, işverenin oluşturduğu bir ekip tarafından gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi ekibi aşağıdakilerden oluşur.
 - a) İşveren veya işveren vekili.
 - b) İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetini yürüten iş güvenliği uzmanları ile işyeri hekimleri.
 - c) İşyerindeki çalışan temsilcileri.
 - d) İşyerindeki destek elemanları.
 - e) İşyerindeki bütün birimleri temsil edecek şekilde belirlenen ve işyerinde yürütülen çalışmalar, mevcut veya muhtemel tehlike kaynakları ile riskler konusunda bilgi sahibi çalışanlar.
- (2) İşveren, ihtiyaç duyulduğunda bu ekibe destek olmak üzere işyeri dışındaki kişi ve kuruluşlardan hizmet alabilir.
- (3) Risk değerlendirmesi çalışmalarının koordinasyonu işveren veya işveren tarafından ekip içinden görevlendirilen bir kişi tarafından da sağlanabilir.
- (4) İşveren, risk değerlendirmesi çalışmalarında görevlendirilen kişi veya kişilerin görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar, görevlerini yürütmeleri sebebiyle hak ve yetkilerini kısıtlayamaz.
- (5) Risk değerlendirmesi çalışmalarında görevlendirilen kişi veya kişiler işveren tarafından sağlanan bilgi ve belgeleri korur ve gizli tutar.

5.2. Risk Değerlendirmesi Çalışmalarında Dikkat Edilecek Hususlar

Risk değerlendirmesi çalışmaları yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınacaktır.

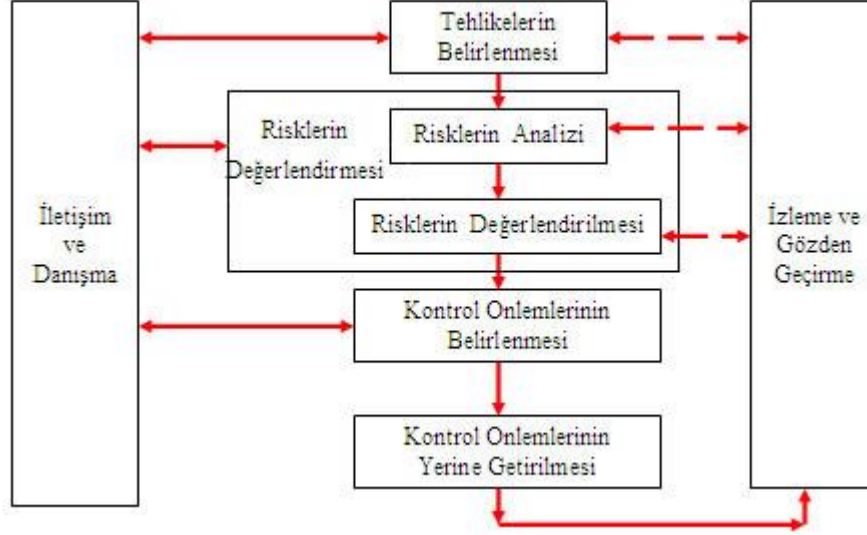
- a) Rutin veya rutin olmayan faaliyetler,
- b) İşyerine erişebilme imkânına sahip personelin faaliyetleri (alt işverenler, yükleniciler ve ziyaretçiler dâhil),
- c) İnsan davranışları, kabiliyetleri ve diğer insan faktörleri,
- d) İşyerinin dışından kaynaklanan ve işyerinde kuruluşun kontrolü altındaki insanların sağlığını ve güvenliğini olumsuz yönde etkileme kabiliyetine sahip olan belirlenmiş tehlikeler,
- e) İşyerinin civarında kuruluşun kontrolü altındaki işle ilgili faaliyetlerden kaynaklanan tehlikeler,
- f) Kuruluş tarafından veya başkaları tarafından temin edilmiş olan işyerindeki altyapı, teçhizat ve malzemeler,
- g) Kuruluş, kuruluşun faaliyetleri veya malzemeleri üzerinde yapılan veya yapılması teklif edilen değişiklikler,
- h) Risk değerlendirmesi ve gerekli kontrollerin uygulanması ile ilgili uygulanabilir yasal yükümlülükler,
- i) İş alanlarının, proseslerin, tesislerin, makine/teçhizatın, işletme prosedürlerinin ve iş organizasyonlarının tasarımı ve bunların insan kabiliyetlerine uyarlanması,

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman No	İSG.RD-001
İlk Yayın Tarihi	-
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa No	4 / 11

5.3. Risk Değerlendirmesi İş Akış Şeması

Şema.1: Risk değerlendirme iş akışı

5.4. Riskler Değerlendirmesi

5.4.1. Tehlikelerin Tanımlanması

- 1) Tehlikeler tanımlanırken çalışma ortamı, çalışanlar ve işyerine ilişkin ilgisine göre asgari olarak aşağıda belirtilen bilgiler toplanır.
 - a) İşyeri bina ve eklentileri.
 - b) İşyerinde yürütülen faaliyetler ile iş ve işlemler.
 - c) Üretim süreç ve teknikleri.
 - d) İş ekipmanları.
 - e) Kullanılan maddeler.
 - f) Artık ve atıklarla ilgili işlemler.
 - g) Organizasyon ve hiyerarşik yapı, görev, yetki ve sorumluluklar.
 - h) Çalışanların tecrübe ve düşünceleri.
 - i) İşe başlamadan önce ilgili mevzuat gereği alınacak çalışma izin belgeleri.
 - j) Çalışanların eğitim, yaş, cinsiyet ve benzeri özellikleri ile sağlık gözetimi kayıtları.
 - k) Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu.
 - l) İşyerinin teftiş sonuçları.
 - m) Meslek hastalığı kayıtları.
 - n) İş kazası kayıtları.
 - o) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan olaylara ilişkin kayıtlar.
 - p) Ramak kala olay kayıtları.
 - r) Malzeme güvenlik bilgi formları.
 - s) Ortam ve kişisel maruziyet düzeyi ölçüm sonuçları.
 - t) Varsa daha önce yapılmış risk değerlendirme çalışmaları.
 - u) Acil durum planları.
 - v) Sağlık ve güvenlik planı ve patlamadan korunma dokümanı gibi belirli işyerlerinde hazırlanması gereken dokümanlar.

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
RİSK DEĞERLENDİRMESİ
PROSEDÜRÜ**

Doküman No	İSG.RD-001
İlk Yayın Tarihi	-
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa No	5 / 11

- (2) Tehlikelere ilişkin bilgiler toplanırken aynı üretim, yöntem ve teknikleri ile üretim yapan benzer işyerlerinde meydana gelen iş kazaları ve ortaya çıkan meslek hastalıkları da değerlendirilebilir.
- (3) Toplanan bilgiler ışığında; iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuatta yer alan hükümler de dikkate alınarak, çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal, ergonomik ve benzeri tehlike kaynaklarından oluşan veya bunların etkileşimi sonucu ortaya çıkabilecek tehlikeler belirlenir ve kayda alınır. Bu belirleme yapılırken aşağıdaki hususlar, bu hususlardan etkilenecekler ve ne şekilde etkilenebilecekleri göz önünde bulundurulur.
- İşletmenin yeri nedeniyle ortaya çıkabilecek tehlikeler.
 - Seçilen alanda, işyeri bina ve eklentilerinin plana uygun yerleştirilmemesi veya planda olmayan ilavelerin yapılmasından kaynaklanabilecek tehlikeler.
 - İşyeri bina ve eklentilerinin yapı ve yapım tarzı ile seçilen yapı malzemelerinden kaynaklanabilecek tehlikeler.
 - Bakım ve onarım işleri de dahil işyerinde yürütülecek her türlü faaliyet esnasında çalışma usulleri, vardiya düzeni, ekip çalışması, organizasyon, nezaret sistemi, hiyerarşik düzen, ziyaretçi veya işyeri çalışanı olmayan diğer kişiler gibi faktörlerden kaynaklanabilecek tehlikeler.
 - İşin yürütümü, üretim teknikleri, kullanılan maddeler, makine ve ekipman, araç ve gereçler ile bunların çalışanların fiziksel özelliklerine uygun tasarlanmaması veya kullanılmamasından kaynaklanabilecek tehlikeler.
 - Kuvvetli akım, aydınlatma, paratoner, topraklama gibi elektrik tesisatının bileşenleri ile ısıtma, havalandırma, atmosferik ve çevresel şartlardan korunma, drenaj, arıtma, yangın önleme ve mücadele ekipmanı ile benzeri yardımcı tesisat ve donanımlardan kaynaklanabilecek tehlikeler.
 - İşyerinde yanma, parlama veya patlama ihtimali olan maddelerin işlenmesi, kullanılması, taşınması, depolanması ya da imha edilmesinden kaynaklanabilecek tehlikeler.
 - Çalışma ortamına ilişkin hijyen koşulları ile çalışanların kişisel hijyen alışkanlıklarından kaynaklanabilecek tehlikeler.
 - Çalışanın, işyeri içerisindeki ulaşım yollarının kullanımından kaynaklanabilecek tehlikeler.
 - Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yeterli eğitim almaması, bilgilendirilmemesi, çalışanlara uygun talimat verilmemesi veya çalışma izni prosedürü gereken durumlarda bu izin olmaksızın çalışılmasından kaynaklanabilecek tehlikeler.
- (4) Çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal, ergonomik ve benzeri tehlike kaynaklarının neden olduğu tehlikeler ile ilgili işyerinde daha önce kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırma çalışması yapılmamış ise risk değerlendirmesi çalışmalarında kullanılmak üzere; bu tehlikelerin, nitelik ve niceliklerini ve çalışanların bunlara maruziyet seviyelerini belirlemek amacıyla gerekli bütün kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmalar yapılır.
- (5) Genel tehlikeler aşağıda sıralanmaktadır.
- Yüksekten düşme
 - Aynı seviyede düşme
 - Malzeme düşmesi
 - Bir şeye çarpma
 - Bir şeyin çarpması
 - Kayma
 - Sürüklenme
 - Zorlanma
 - Gazdan boğulma

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
RİSK DEĞERLENDİRMESİ
PROSEDÜRÜ**

Doküman No	İSG.RD-001
İlk Yayın Tarihi	-
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa No	6 / 11

- Kaynak ışığına maruz kalma
- Zehirlenme
- Elektrik çarpması
- Parlayıcı tahrifatı
- Patlayıcı tahrifatı
- Kimyasallara maruz kalma
- Fırlayan madde
- Uçuşan madde
- Bir şeyin batması- kesmesi
- Yangın
- Göze çapak kaçma
- Sıcak yüzeylere temas (ateş, kaynar su)
- Panik ve düzenin bozulması

(6) Tehlikenin insan üzerindeki hedefleri aşağıda sıralanmaktadır.

- Göz
- Kulak
- Yüz
- Kafatası
- Boyun
- Kol
- Bilek
- El
- Parmak
- Ayak
- Bacak

(7) Tehlikenin insan dışındaki hedefleri aşağıda sıralanmaktadır.

- Malzeme hasarı veya kaybı
- Ekipman hasarı veya kaybı
- Tesis hasarı
- İş gücü kaybı
- İş süresi kaybı
- İşyerinin Prestij kaybı

5.4.2. Risklerin belirlenmesi ve analizi

- (1) Tespit edilmiş olan tehlikelerin her biri ayrı ayrı dikkate alınarak bu tehlikelerden kaynaklanabilecek risklerin hangi sıklıkta oluşabileceği ile bu risklerden kimlerin, nelerin, ne şekilde ve hangi şiddette zarar görebileceği belirlenir. Bu belirleme yapılırken mevcut kontrol tedbirlerinin etkisi de göz önünde bulundurulur.
- (2) Toplanan bilgi ve veriler ışığında belirlenen riskler; işletmenin faaliyetine ilişkin özellikleri, işyerindeki tehlike veya risklerin nitelikleri ve işyerinin kısıtları gibi faktörler ya da ulusal veya uluslararası standartlar esas alınarak seçilen yöntemlerden biri veya birkaçı bir arada kullanılarak analiz edilir.
- (3) İşyerinde birbirinden farklı işlerin yürütüldüğü bölümlerin bulunması halinde birinci ve ikinci fıkralardaki hususlar her bir bölüm için tekrarlanır.
- (4) Analizin ayrı ayrı bölümler için yapılması halinde bölümlerin etkileşimleri de dikkate alınarak bir bütün olarak ele alınıp sonuçlandırılır.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.RD-001
		İlk Yayın Tarihi	-
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	0
		Sayfa No	7 / 11

- (5) Analiz edilen riskler, kontrol tedbirlerine karar verilmek üzere etkilerinin büyüklüğüne ve önemlerine göre en yüksek risk seviyesine sahip olandan başlanarak sıralanır ve yazılı hale getirilir.

5.5. Risk değerlendirme metodu

- (1) Bu işyeri için L-Tipi (5X5) Analiz Matrisi uygulanmaktadır.
- (2) Matris diyagramları iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiyi analiz etmekte kullanılan değerlendirme araçlarıdır.
- (3) İşyerindeki tehlikeler incelenerek “nelerin yanlış gidebileceği?” tüm çalışanların fikirleri alınarak araştırılır. Bu araştırma sonucunda kazaya yol açabilecek tüm tehlikelere karşı proaktif önlemler belirlenir. Bunun dışında, edinilen tecrübeler ve yaşanmış olan kazalardan çıkarılan derslere dayanarak “yanlış olan neydi?” sorusuna cevap aranarak hataların ve kazaların tekrarlanmasını önleyecek tedbirler geliştirilir. Kaza oluşumundan sonra sonuçların ciddiyetini minimize edecek reaktif bariyerler belirlenir. Proaktif çözümlere daima daha fazla ağırlık verilir.
- (4) İşyerindeki tehlikenin ortaya çıkma olasılığı 1 ile 5 arasında olabilir(Tablo.1).
- (5) İşyerindeki tehlikeden kaynaklanan şiddet 1 ile 5 arasında olabilir(Tablo.2).
- (6) İşyerindeki riskler 1 ile 25 arasında olabilir(Tablo.4).
- (7) Olasılık ve şiddet puanları verilirken risk değerlendirme yapılan alandaki mevcut kontrol önlemleri göz önüne alınır. Tablolardan elde edilen değerler “Matris Metodolojisi Temelli Risk Değerlendirme Tablosuna” kaydedilir. Çıkan sonucun büyüklüğüne göre en büyük değerden başlayarak riskler için gerekli önlemler alınır.
- (8) Riskler, olasılık ve şiddetin çarpımı ile bulunur(Tablo.4).

Puan	Olasılık	Ortaya çıkma olasılığı için derecelendirme basamakları
1	Çok Küçük	Yılda bir defa
2	Küçük	Üç ayda bir defa
3	Orta	Ayda bir defa
4	Yüksek	Haftada bir defa
5	Çok Yüksek	Her gün

Tablo.1: Tehlikenin ortaya çıkma olasılığı

Puan	Şiddet	Derecelendirme
1	Çok Hafif	İş saati kaybı yok, hemen giderilebilen, ilk yardım gerektiren
2	Hafif	İş günü kaybı yok, kalıcı etkisi olmayan ayakta tedavi
3	Orta	Hafif yaralanma, yatarak tedavi/yaralanma
4	Ciddi	Ciddi yaralanma, uzun süreli tedavi, meslek hastalığı
5	Çok Ciddi	Ölüm, sürekli iş göremezlik

Tablo.2: Tehlikeden kaynaklanan şiddet

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
RİSK DEĞERLENDİRMESİ
PROSEDÜRÜ**

Doküman No	İSG.RD-001
İlk Yayın Tarihi	-
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa No	8 / 11

Risk Derecesi	Risk Skoru	Anlamı
Anlamsız	1	Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için kontrol prosesleri planlamaya ve gerçekleştirecek faaliyetlerin kayıtlarını saklamaya gerek olmayabilir.
Düşük	2,3,4,5,6	Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için ilave kontrol proseslerine ihtiyaç olmayabilir. Ancak mevcut kontroller sürdürülmeli ve bu kontrollerin sürdürüldüğü denetlenmelidir.
Orta	8,9,10,12	Belirlenen riskleri düşürmek için faaliyetler başlatılmalıdır. Risk azaltma önlemleri zaman alabilir.
Ciddi	15,16,20	Belirtilen risk azaltılıncaya kadar iş başlatılmamalı, eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Risk işin devam etmesi ile ilgiliyse acil önlem alınmalı ve önlem sonucunda faaliyetin devamına karar verilmelidir.
Kabul Edilemez	25	Belirlenen risk kabul edilebilir bir seviyeye düşürülünceye kadar iş başlatılmamalı, eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Gerçekleştirilen faaliyetlere rağmen risk düşürmek mümkün olmuyorsa, faaliyet engellenmelidir.

Tablo.3: Risklerin anlamı

RİSK = OLASILIK x ŞİDDET			ŞİDDET				
			Çok Ciddi	Ciddi	Orta	Hafif	Çok Hafif
			5	4	3	2	1
OLASILIK	Çok Yüksek	5	25	20	15	10	5
	Yüksek	4	20	16	12	8	4
	Orta	3	15	12	9	6	3
	Küçük	2	10	8	6	4	2
	Çok Küçük	1	5	4	3	2	1

Tablo.4: Risk analizi

5.5.1 Kontrol Önlemlerinin Planlanması

(1) Risklerin kontrolünde şu adımlar uygulanır.

- Planlama: Analiz edilerek etkilerinin büyüklüğüne ve önemine göre sıralı hale getirilen risklerin kontrolü amacıyla bir planlama yapılır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman No	İSG.RD-001
İlk Yayın Tarihi	-
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa No	9 / 11

- b) Risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması: Riskin tamamen bertaraf edilmesi, bu mümkün değil ise riskin kabul edilebilir seviyeye indirilmesi için aşağıdaki adımlar uygulanır.
 - 1) Tehlike veya tehlike kaynaklarının ortadan kaldırılması.
 - 2) Tehlikelinin, tehlikeli olmayanla veya daha az tehlikeli olanla değiştirilmesi.
 - 3) Riskler ile kaynağında mücadele edilmesi.
 - c) Risk kontrol tedbirlerinin uygulanması: Kararlaştırılan tedbirlerin iş ve işlem basamakları, işlemi yapacak kişi ya da işyeri bölümü, sorumlu kişi ya da işyeri bölümü, başlama ve bitiş tarihi ile benzeri bilgileri içeren planlar hazırlanır. Bu planlar işverence uygulamaya konulur.
 - d) Uygulamaların izlenmesi: Hazırlanan planların uygulama adımları düzenli olarak izlenir, denetlenir ve aksayan yönler tespit edilerek gerekli düzeltici ve önleyici işlemler tamamlanır.
- (2) Risk kontrol adımları uygulanırken toplu korunma önlemlerine, kişisel korunma önlemlerine göre öncelik verilmesi ve uygulanacak önlemlerin yeni risklere neden olmaması sağlanır.
- (3) Belirlenen risk için kontrol tedbirlerinin hayata geçirilmesinden sonra yeniden risk seviyesi tespiti yapılır. Yeni seviye, kabul edilebilir risk seviyesinin üzerinde ise bu maddedeki adımlar tekrarlanır.

5.5.2 Kontrol Önlemlerinin Belirlenmesi

Belirlenen öncelik derecesine ve işverenin ayırabileceği kaynaklara göre, riskler arasında öncelikli görülenlerin değerlendirilmesi aşağıda verilen yöntem doğrultusunda kararlaştırılır.

a) Kabul Edilemez Riskler (25, Katlanılmaz)

Değerlendirme sonucunda 25 puan alan riskler. Önlemler ivedi olarak alınmalı gerekiyorsa faaliyet durdurulmalıdır. Risk kontrol altına alındığı takdirde faaliyete devam edilebilir. Yapılması planlanan faaliyetler:

- Tehlike kontrol altına alınır.
- Kontrol için doküman edilmiş prosedür/talimatlar oluşturulur.
- İzleme ve ölçme yapılır ve kayıtları tutulur.
- İyileştirmeye yönelik düzeltici ve önleyici faaliyetler belirlenir, doküman edilir, uygulanır ve takip edilir.
- 1. öncelikli tehlikelerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi sağlanır.
- Mümkün olduğu yerde iyileştirmelerin rakamsal olarak takibi yapılır ve kaydı tutulur.
- Personele ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.
- Bu konularda tüm uygulamanın belirli periyotlarla denetlenmesi sağlanır.

b) Ciddi Riskler (15-16-20, Önemli)

Değerlendirme sonucunda 15 ile 20 arası/dâhil puan alan riskler. Risk kontrol altında tutulmalı, sürekli gözlemlenmeli ve önlemler ivedi olarak alınmalıdır. Yapılması planlanan faaliyetler:

- Tehlike kontrol altına alınır.
- Gerekli ise kontrol için doküman edilmiş prosedür/talimatlar oluşturulur.
- İzleme ve ölçme planı yapılır ve kayıtları tutulur.
- İyileştirmeye yönelik düzeltici ve önleyici faaliyetler belirlenir, doküman edilir, uygulanır ve takip edilir.
- 2. öncelikli tehlikelerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi.
- Mümkün olduğu yerde iyileştirmelerin rakamsal olarak takibi yapılır ve kaydı tutulur.
- Personele ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.

	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.RD-001
		İlk Yayın Tarihi	-
		Revizyon Tarihi	-
		Revizyon No	0
		Sayfa No	10 / 11

- Bu konularda tüm uygulamanın belirli periyotlarla denetlenmesi sağlanır.

c) Orta Riskler (8-9-10-12, Orta düzeyde)

Değerlendirme sonucunda 8 ile 12 arası/dâhil puan alan riskler. İyileştirici tedbirler planlanmalıdır. Yapılması planlanan faaliyetler:

- İyileştirmeye yönelik düzeltici ve önleyici faaliyetler belirlenir, doküman eldir, uygulanır ve takip edilir.
- 3. öncelikli tedbirlerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi hedeflenir.
- Personele, ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.
- Bu konulardaki tüm uygulamaların belirli periyotlarda denetlenmesi sağlanır, yönetime raporlanır.

d) Düşük Riskler (2-3-4-6, Katlanılabilir)

Değerlendirme sonucunda 2 ile 6 arası/dâhil puan alan riskler. Alınan önlemler gerektiğinde kontrol edilmelidir. Yapılması planlanan faaliyetler:

- Önlemler, planlanan uygulamalar kısmında tarif edilir ve uygulama kontrolleri yapılır.
- Personele, ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.
- 4. öncelikli tehlikelerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi hedeflenir.

e) Anlamsız Riskler (1, Önemsiz)

Değerlendirme sonucunda 1 puan alan riskler. Alınan önlemler gerektiğinde kontrol edilmelidir. Yapılması planlanan faaliyetler:

- Gelecekte önemli bir tehlike oluşturulmaması için, incelenir ve gerekirse önlemler planlanan uygulamalar kısmında tarif edilir.
- Uygulama kontrolleri yapılır.
- Personele, ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.

NOT: Olasılığı çok küçük fakat ölüm, uzuv kaybı, meslek hastalığı veya sürekli iş göremezlik ile sonuçlanabilecek durumlar için risk seviyesi kabul edilebilir seviye altına alınamıyorsa, alınan kontrol önlemleri belirli aralıklarla kontrol edilerek gözetim altında tutulmalıdır.

5.5.3 Kontrol Önlemlerinin Değerlendirilmesi

Planlanan faaliyetlerin düzeltilip düzeltilmediği kontrol edilir. Planlanan faaliyetin düzeltilmeme durumunda neden düzeltilmediği değerlendirilir.

Değerlendirme sonucuna göre yeni bir faaliyet planlanır ya da faaliyetin gerçekleştirilmesi için neler yapılması gerektiği araştırılır. Konuya ilişkin üst yönetim kararı gereken noktalarda üst yönetime danışılır.

Riskler kabul edilebilir sınırlara çekilmeye çalışılır. Kabul edilebilir sınırlara çekilemeyen riskler için hedef tarihi ve gerçekleştirme sorumlusu belirlenir. Riskler yeniden faaliyet planlamasına alınır.

Belirlenen tehlikeler, riskler, bunların öncelik dereceleri, önemli riskler ve bunlara göre oluşturulan uygulama ve kontrol sonuçları, işveren/işveren vekili tarafından gözden geçirilir.

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
RİSK DEĞERLENDİRMESİ
PROSEDÜRÜ**

Doküman No	İSG.RD-001
İlk Yayın Tarihi	-
Revizyon Tarihi	-
Revizyon No	0
Sayfa No	11 / 11

6. RİSK DEĞERLENDİRMESİNİN YENİLENMESİ

- (1) Yapılmış olan risk değerlendirmesi; tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.
- (2) Aşağıda belirtilen durumlarda ortaya çıkabilecek yeni risklerin, işyerinin tamamını veya bir bölümünü etkiliyor olması göz önünde bulundurularak risk değerlendirmesi tamamen veya kısmen yenilenir.
 - a) İşyerinin taşınması veya binalarda değişiklik yapılması.
 - b) İşyerinde uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklikler meydana gelmesi.
 - c) Üretim yönteminde değişiklikler olması.
 - d) İş kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi.
 - e) Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması.
 - f) Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi.
 - g) İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.

7. SONUÇ

Riskin algılanmasını sağlamak, bu konuda tüm paydaşların ortak algısını oluşturmak ve risklerin kontrolünü sağlayabilmek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu raporun değerlendirilmesi, yapılacak çalışmaların yönlendirilmesi, ilgili birimlerle iş birliğinin sağlanması, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunda çözüm önerilerinin değerlendirilmesi, risk kontrolü yöntemi ile değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması işveren/işveren vekilinin görevidir.

8. EKLER

EK-1 RİSK DEĞERLENDİRMESİ ANALİZ SONUÇLARI